

سهام رشدی و سهام ارزشی

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر :

سهام رشدي

سهامي است که هنوز به مرحله بلوغ نرسیده و تا حد امکان از توزیع سود در آن خودداري مي کنند. این شرکت ها عموماً داراي فرصتهای سرمایه گذاری مناسب هستند. دلیل اصلي سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری در سهام رشدي ، سرمایه گذاری در رشد آینده سودهای شرکت است. سرمایه گذاران رشدي ، به دنبال سرمایه گذاری در سهام شرکت هایی هستند که طی دوره های زمانی گذشته ، رشدي سریعتر از حد متوسط داشته اند و بنابراین قابلیت رشد بالایی دارند . رشد در اینجا به وسیله عواملی مانند افزایش سود یا میزان فروش يك شرکت اندازه گيري مي شود. سرمایه گذاران رشدي ، به طور عمده بازده سرمایه گذاری خود را از محل افزایش در سودآوری و قیمت های سهام در آینده به دست می آورند

سهام ارزشی

سهامي است که قیمت آن نسبت به جریان هاي نقدي ، سود ، سود تقسيمي و ارزش دفترتي آنها ، پايين تر از ميانگين بازار است . سرمايه گذاران براي سرمايه گذاري در سهام ارزشی ، به ارزش روز شرکت توجه مي کنند ، بدون آنکه انتظار رشد چشمگير و يا تغيير عمده در سود آوري شرکت داشته باشند. به همين علت ، اين گونه سرمايه گذاران نسبت به سرمايه گذاران در سهام رشدي از حاشيه اطمینان بالاتري برخوردارند. سهام ارزشی متعلق به شرکت هايي است که از نظر سود آوري وضعيتي مطلوب دارند ، اما بازار سهام آنها را به صورت موقت زير ارزش ذاتي ارزش گذاري کرده است . بنا براین ، انتظار سرمايه گذاران اين است که بازار اين اشتباه در قيمت گذاري را کشف کند و قيمت اين سهام افزايش يابد . اين سهام نوعي از سهام است که سود ، سود تقسيمي ، ارزش دفترتي و يا ديگر شاخص هاي بنيادي آن در مقايسه با شرکت هاي مشابه آن در صنعت ، کمتر است و در نتيجه ، با در نظر گرفتن معيار هايي ، مانند نسبت قيمت به درآمد هر سهم (P/E) و نسبت ارزش دفترتي به قيمت هر سهم (B/P) سهامی با قيمت ارزان ارزيابي مي شود

نسبت قیمت به درآمد (PRICE-TO-EARNINGS RATIO) یا نسبت P/E

یکی از ابزارهای مهم برای ارزش گذاری سهام شرکت‌هاست. برای محاسبه این نسبت، قیمت بازار هر سهم به درآمد یا سود سالیانه هر سهم تقسیم شده و به اصطلاح پی بر ای آن به دست می‌آید. نسبت قیمت به درآمد سهم بیانگر آن

است که به ازای یک ریال از سهم چقدر سود به آن تعلق می‌گیرد.

برای مثال اگر این نسبت برابر با ۲ باشد یعنی سرمایه‌گذار به ازای ۲ ریال سرمایه‌گذاری روی سهام یک شرکت، یک ریال سود مشارکت می‌تواند دریافت کند. سرمایه‌گذاران بازار سرمایه معمولاً از P/E به عنوان ابزاری جهت ارزیابی ارزش شرکت یاد می‌کنند.

این نسبت، رایج‌ترین نسبتی است که در بازار سرمایه، توسط سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار می‌گیرد. علت محبوبیت این نسبت، توانایی آن در بیان ارزش بازار و سود هر سهم به زبان یک عدد ریاضی است. هدف این نسبت بیان رابطه قیمتی است که یک سرمایه‌گذار براساس چشم‌انداز آینده شرکت، برای سود پیش‌بینی شده هر سهم می‌پردازد و انتظار دارد تا به بازدهی مناسبی دست یابد. مقدار بالای این نسبت نشان‌دهنده خوش‌بینی و مقدار پایین آن نشان‌دهنده بدبینی عموم سرمایه‌گذاران درباره آینده شرکت است و تا زمانی بالا خواهد بود که عموم سرمایه‌گذاران باور به توانایی رشد سود یا افزایش قیمت سهام یک شرکت داشته باشند، اما اگر این اطمینان در قابلیت سودآوری شرکت از بین برود، نسبت هم افت خواهد کرد. نسبت P/E همچنین نشان‌دهنده سطح ریسک یک سهم است و هرچه بالاتر باشد، ریسک سهم هم بالاتر خواهد بود و در صورت منفی شدن بازار تمایل به فروش سهام با P/E بالا نسبت به سایر سهام افزایش می‌یابد. هنگامی که شرکت‌ها دوره رشد خود را پشت سر می‌گذارند سود آنها تثبیت و نسبت P/E آنها تعدیل می‌شود.

برخی از ویژگی‌های کلی برای شناسایی سهام رشدی

- ۱ - میزان رشد قوی: هم تاریخی و هم پیش‌بینی شده.
- ۲ - میزان بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) قوی: آیا بازده حقوق صاحبان سهام شرکت با صنعت و متوسط ۵ساله‌اش تطبیق می‌کند.
- ۳ - وضعیت سودآوری سود هر سهم (EPS): به‌ویژه سود قبل از مالیات. آیا شرکت، فروش را به سود تبدیل می‌کند؟ آیا مدیریت نظارت و مهار هزینه‌ها وجود دارد؟ حاشیه سود قبل از مالیات باید بیش از میانگین ۵ساله و متوسط صنعت آن باشد.
- ۴ - قیمت پیش‌بینی شده سهم چیست؟ قیمت این سهم می‌تواند در ۵سال دوبرابر شود؛ تحلیلگران این پیش‌بینی‌ها را طبق مدل تجاری و وضعیت بازار شرکت انجام می‌دهند.

برخی از ویژگی‌های کلی برای شناسایی سهام ارزشی

- ۱- سهمی است که سود، سود تقسیمی، ارزش دفتری یا دیگر شاخص‌های بنیادی هر سهم آن در مقایسه با شرکت‌های مشابه در آن صنعت، کمتر است و در نتیجه با در نظر گرفتن معیارهایی مانند P/E ارزان است.
- ۲- سهام شرکت‌هایی هستند که وضعیت مطلوبی دارند، اما بازار سهام آنها را به طور موقت زیر قیمت ذاتی، ارزش‌گذاری کرده است
- ۳- نسبت P/E چنین شرکتی در طبقه بندی بر حسب آن باید در ۱۰ درصد انتهایی قرار گیرد.
- ۴- دارایی‌های جاری آن، دو برابر بدهی‌های جاری باشد؛
- ۵- حداقل حقوق صاحبان سهام از محل بدهی‌ها باشد.

استفاده از نسبت هادر تعیین نوع سهام

۱- بتا پایین

۲- نسبت P/E: قیمت به سود هر سهم. سهام ارزشی دارای P/E پایین است؛

۳- نسبت D/P: سود تقسیمی به قیمت. سهام ارزشی دارای D/P بالا است؛

۴- نسبت S/P: فروش به قیمت سهم. سهام ارزشی دارای S/P بالا است؛

۵- نسبت CF/P: جریان‌های نقدی به قیمت سهم. سهام ارزشی دارای CF/P بالا است؛

۶- نسبت B/P: ارزش دفتری دارایی‌ها به قیمت. سهام ارزشی دارای B/P بالا است؛

۷- نسبت D/E: نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام. سهام ارزشی دارای D/E پایین است.

اگر چه ممکن است از همه این نسبت‌ها استفاده شود، از نسبت B/P به‌طور گسترده‌ای به‌صورت انفرادی به‌عنوان شاخص ارزش استفاده می‌شود.

سهام ارزشی یا رشدی؟

با توجه به این که سهام رشدی به طور ذاتی خطرپذیر است و فرض سرمایه‌گذار رشدی بر این است که می‌تواند سود و افزایش سود را به درستی پیش‌بینی کند و در نتیجه با توجه به پیش‌بینی سود زیاد آینده، حاضر به خرید سهم با قیمت بالاست و چون پیش‌بینی سود، کاری دشوار است، ریسک بالایی دارد. در حالی که سرمایه‌گذار ارزشی، انتظار ندارد که شرکت رشد چشمگیر یا تغییرات عمده داشته باشد و زمانی سهم را می‌خرد که قیمت آن کمتر از قیمت ذاتی آن باشد، سرمایه‌گذار ارزشی از اطمینان بالایی برخوردار است که سرمایه‌گذار رشدی معمولاً از آن بی‌بهره است. پس سرمایه‌گذار رشدی ریسک بالایی را متحمل می‌شود.

نقش وضعیت بازار در انتخاب سهام

طبق گفته موسسه استاندارد اند پورز (P&S)، سرمایه‌گذاری ارزشی در دوره‌های بهبود اوضاع اقتصادی مناسب است؛ در حالی که در سرمایه‌گذاری به روش رشدی، اگر بازار وضع مطلوبی داشته باشد و یک ارزیابی معقولانه از قیمت سهم صورت گرفته باشد، خرید سهام رشدی توصیه می‌شود که در این حالت عموماً، میزان بهره پایین و سودآوری شرکت رو به افزایش است. اما اگر بازار در وضعیت رکود به سر می‌برد، یا ارزیابی منطقی از قیمت سهم صورت نگرفته باشد توصیه می‌شود که تعداد سهام رشدی کاهش یابد یا هیچ سهم رشدی خریداری نشود و تنها سهام ارزشی خریداری شود. در تاریخ بازار سهام با سرمایه‌گذاری‌های رشدی و ارزشی در دوره‌های زمانی مختلف و در اوضاع متفاوت بازار روبه‌رو بوده است. از جمله در اواخر دهه ۱۹۹۰، سهام رشدی بهتر از سهام ارزشی و در دوره‌های زمانی دیگری سهام ارزشی بهتر عمل کرده است. بنابراین با توجه به این‌که در دوره‌های زمانی مختلف و با وجود اوضاع متفاوت بازار و شرایط مختلف اقتصادی کشورها، سهام رشدی و ارزشی، بازده‌های متفاوتی داشته است، یکی از توصیه‌ها جهت به دست آوردن بازده مطلوب، متنوع‌سازی است. همان‌طور که در زمان انتخاب یک پرتفوی مناسب، استفاده از سهام، اوراق قرضه و دیگر اوراق بهادار می‌تواند ریسک پرتفوی را کاهش دهد و بین ریسک بالقوه و پاداش سرمایه‌گذاری، تعادل و توازن برقرار کند، در زمان انتخاب سبد مناسبی از سهام، از روش‌های متفاوت سرمایه‌گذاری استفاده شود و هر دو نوع سهام ارزشی و رشدی در پرتفوی قرار گیرد تا علاوه بر کاهش ریسک، نتایج بهتری نصیب سرمایه‌گذار شود.

